

מאמר

מאחורי הפרגוד

על הספר

מעשה אפוד

[ועל מחברו]

בו יבואר

דרכו התמוהה של

"הרב גוגל" - "הטוען לכתר"

שמפרסם את עצמו כ"גדול הדור" וכ"שר שרי התורה" -
שאינו יודע אלא לחפש ולדפדף בתוכנות מחשב
כ"אוצר החכמה" ו"פרויקט השו"ת"

סודר ונערך על ידי

הצעיר באלפי ישראל

חונה פה עיר התורה בני ברק

קריית הישיבה פונביז'

קונטרס זה מיועד לגדולי ישראל בלבד

תוכן עניינים

א'. איך מייצג את עצמו בעולם ואיך מפרסם את עצמו.

ב'. מחקר על הספר "מעשה אפוד" [מה עומד מאחורי ספר זה].

ג'. אישיותו של הרב גוגל – מעדות בעלי המעשה.

נספח:

מספר תפארת ישראל על הספר עין יצחק.

על מחבר הקונטרס

אני אברך מבני ברק

שאכפת לי על כבוד התורה האמיתי

ועל היוקר של גדולי ישראל והחכמים האמיתיים

לכן כתבתי קונטרס זה

איך כותב על מרן מופת הדור הגר"ע יוסף זצוק"ל
ולהבדלח"ט הראשון לציון הגר"י יוסף שליט"א בצורה

מזלזלת ואיך השתמש בכמה גדולים לפרסם שמו

בצורה שקרית – כפי שיחזה המעיין

פנייה לגדולי לישראל

לכבוד

גדולי ישראל שליט"א

אחר דרישת השלום ממעלת כבוד תורתכם!

שמענו לאברך בן 35 ר' ישראל שניאור - שמפרסם את עצמו בספריו ודרך התקשורת - "שר שרי התורה - פוסק הדור - גאון ההוראה - הפוסק העולמי - המלך שמואלך מלכות שלימה בתורה", ועוד כל מיני תארים מוזרים, ותמוה כי שמגדיל ומפרסם שמו בצורה מזורה עם שבחים כאלה - כאילו הוא הרב של כל גדולי ישראל, וכל מה שמפיץ על עצמו אומר חושדני. וכגון מה שאומר על עצמו שידוע יותר מ"מאתיים אלף ספרים" בע"פ.

דבר זה סכנה הגדולה לעולם התורה והפסיקה - יש כאן חשד לתרמית מכוונת לאברך בן 35 - המתוקשרת בצורה עקבית [שנים על גבי שנים] שנדרש בדחיפות לבדיקה ועיון, [אין שום דבר שעומד מאחורי הדברים שהוא אומר]. זה ממש תרמית שלא היה כדוגמתו - שהוא פוסק הדור וכל השאלות והנושאים הקשים מגיעים אליו, ובכל הזדמנות מנסה לשווק את עצמו כהרב עובדיה והרב אלישיב הבאים, ומפרסם מכתבי הסכמות שממשה רבנו לא קם כמותו.

בכתבות הוא מכונה "הרב גוגל - שטוען לכתר".

[אולי מאחר וכל ספריו מחוברים בזכות גוגל ותוכנות של ספרים].

ועוד שכל מה שמפרסם שהוציא ספרים - אינם ברי השגה - ורק מפרסם אותם בכל צורה, ואביו [שהוא מפרסם את בנו] אומר לכולם: "הסיבה לכך היא בגלל שבנו חביבו שליט"א חולק כל הזמן על הרב עובדיה, כי כל הדרך של הפסיקה הזאת היא שטותית והמצאה שהמציא ר' עובדיה ובנו ר' יצחק, ואין לזה שום מקור במאתיים אלף ספרים שהוא יודע בע"פ" - עפר לפיו.

ויש לי כמה תמיהות על "הרב גוגל":

- 1) אם באמת הוא קצת ת"ח שיודע תורה, איך הוא ככה מבזה את גדולי ישראל?
- 2) למה הוא לא נותן שיבחנו אותו או שישאלו אותו שאלות בפומבי?
- 3) למה הוא לא מוסר שיעור ברבים. [ויש רק שיעור מוזר שמסר לאינטרנט הטמא].
- 4) כל הרבנים בכל הדורות מסרו תורה לרבים, מה זה הסיפור הזה שבא אדם ומוציא על עצמו שהוא "שר שרי התורה" [כאילו הוא יותר מר' חיים קנייבסקי].
- 5) למה הוא לא מסכים למכור את הספרים שהוא מפרסם שהוא הוציא.
- 6) הוא מהעדה המרוקאית. למה הוא מדבר בעיוות אשכנזי – כאילו להיות מבני עדתנו זו בושה?
- 7) בתמונה שהוא מפרסם התפילין שלו בין עיניו. [נדמה לי שזה מנהג הקראים והרפורמים].
- 8) אבא שלו משווק אותו באינטרנט כל הזמן, כאילו הוא יותר מהגאון מוילנא ויותר ממרן מופת הדור זצוק"ל.
- 9) מה המניעים שלו, למה הוא כל כך רוצה לפרסם שהוא יודע יותר ממרן, ולו יש תואר של "שר שרי התורה" יותר מר' חיים קנייבסקי.
- 10) כל הסרטונים שהוא מפרסם רואים שהכל מבוזים ומכוון הכל בצורה הנכרת לעין וכל בר דעת שיחזה יראה שהכל משחק והיתול גמור, הבעיה שיש אנשים שמתמימות קונים את דבריו, ומתפרסמים עליו דברים כאלו הוא גדול ופוסק הדור הבא.

מה זה אומר כל זה?!!

מחקר על הספר "מעשה אפוד"

נזדמן לידי הספר 'מעשה אפוד', מר' ישראל שניאור¹. שמפורסם זה כמה שנים כגאון גדול וכ'הרב עובדיה הבא', וי"א אף יותר מזה [זה מה שהוא מנסה]. ועמדתי לטהות על קנקנו של אותו גאון, עד כמה שהספר מאפשר זאת.

אני מתייחס מאד בזהירות להסקת מסקנות על האדם מתוך הספר בלבד, אבל בכל אופן מכיוון שדווקא את הדברים האלו הוא בחר להוציא [והוא לא מוכן להתראות עם אף אחד באופן אישי], יש להניח שהם מייצגים את שיטתו ולימודו.

ההרגשה המזורה בספר זה

בספר 'מעשה אפוד' ישנה איזו הרגשה שהמחבר מכיר בגדולתו 'כפי שחושבים עליו' – והוא רוצה שיחשבו עליו ככה. ומן הצד השני ישנן כל מיני מטבעות לשון שמבליטות כביכול את גדלות המחבר.

הספר 'תוכו רצוף תשובות אשר השבתי בס"ד לשואלים בעל פה מניסן התשע"ב ועד ניסן התשע"ג' – איך יכול להיות לענות בע"פ את כל המקורות המוזרים ספרי אחרונים אחרונים כתבי עת וכל מיני קבצים וירחונים בעל פה, אולי זה מה שהוא משנן בעל פה!

עוד דבר מוזר הוא שבחלק גדול מהתשובות, נוסף נושא נפרד ששייך לתחום השאלה, ומצוין עליו שנשאל עוד שאלה (בסמוך לזמן השאלה הראשונה הנ"ל), ולא ברור מה הענין לקורא שנשאל בנושא זה בסמוך לזמן השאלה הראשונה הנ"ל².

¹ דרך אגב כעת ספריו אינם ברי השגה משום מה?! ואולי משום כל מה שנכתב בזה המאמר שעוד לא נדפס.

² כן הוא מציין שהשאלות נשאלו בקצרה אבל "אני דרכי עמדי בס"ד.. לפרט בבהירות וברוחב", כך שבעצם ניסוח השאלות ותוכנן נעשה בידי המשיב, והכל בצורה יחצנית וגאוותנית.

בנושאים רבים מציין המחבר: ובמקום אחר הארכנו בזה בס"ד.
כשמוזכרת תפילה מסויימת, כגון 'אדון עולם': "במקום אחר
ביארתי מעל

תה וענינה", "ויש תחת ידי אריכות עצומה בזה", "במקום אחר
דנתי וכו' ועכ"פ אין זה שייך לענינינו". אין כאן בעצם מידע
לקורא, אלא לכותב.

ובקצרה, הספר נכתב מתוך אוירה ש'זה הספר - אינו כשאר
ספרים'. (משפט שנמצא בהקדמת חי' הגר"ח). אך כאן הדגיש שאינו
אלא גאון במחשב ובחיפוש בתוכנות ספרים.

הנושאים

מעניין שלמרות שהשאלות והתשובות הם "בד' חלקי שולחן
ערוך" - אין התשובות נכנסות באמת לסוגיות החמורות, ורובן
ככולן עוסקות בנושאים קלילים או קלילים למחצה. אפילו
באורח חיים אין חומר בסוגיות הכבדות כמו חלקים מהלכות
תפילין וציצית שבת ועירובין, וגם בסוגיות שיש, הכל
בנושאים שנקראים בחזרת הש"ץ.

בחלק יורה דעה - אין התייחסות להלכות תערובות, בשר
וחלב, ריבית, נדה וכדו', מלבד כמה עניינים צדדיים לגמרי.

בהלכות כלאים - יש נושא אחד: אישה המוצאת כלאים בבגדה
בשוק האם תפשטנו (נראה לקוח היישר מספרי הרב גרוס).

אה"ע - עניינים ספורים וצדדיים, וכע"ז בחו"מ.

ברור שהידיעות הרבות ממוקדות בז'אנר די מסויים.

והכל קל למצוא בחיפוש באוצר החכמה ובפרויקט השו"ת -
בדוק ומנוסה.

יש כאן בעצם להיטות למציאת מקורות, רוב השאלות
עוסקות בחיפוש מקור לדבר לא ברור, ומציאת מקורות
מהדורות האחרונים שעסקו בכך. ובמקום לדון בנושא עצמו
לפעמים גולש הדיון ל'פלוני הביא מדנפשיה ולא ראה שקדמו

אלמוני, ועצם העובדה שיש 'מקור חדש נפלא לא שזפתו עין' מהווה משקל בדיון.

בכלל, הנושאים שאין להם מקור בראשונים ובפוסקים הקדמונים הם רבים, בפרט בתחומים אלו של מנהגים וכדו', אין בכך סנסציה. וגם אם יש מקור אחד יותר קדמון, זה מעניין, אבל לא יותר מכך³.

³ ואציין שלפעמים נראה –חרף האמור בהקדמה– שהשאלות 'נתפרו' לפי התשובות, ושואל שלא ידע את המציאה שבתשובה לא היה טעם שישאל.

כגון שאלה ס"ט אם יש להתיר להתפלל ביחידות בעשי"ת מאחר ושקול כח היחיד כצבור בימים אלו. אף אדם לא ישאל שאלה כזו, אם לא שיודע שכך כתוב בקהלות יעקב בדרך אפשר תוך המו"מ לישוב התוס'.

או שאלה עב"ז: 'מה ביאור הלשון קונסי או קינוסי שאומרים בכל נדרי', יש להניח שהת"ח הבאים במו"מ עם המחבר יודעים שקונס הוא כינוי לנדר, וכפי שמביא מקורות רבים שזה הפירוש. אלא שמצאנו בקובץ זכור לאברהם שמביא שבפירוש ר' אפרים מבונא מפרש מלשון קנס. דהיינו שהשאלה מיוסדת על הידיעה שיש פירוש אחד מקורי בנושא.

וכן שאלה קט"ו: אם עבד עברי שעבר בירושה יוצא בשטר, וכי למה זה לא יצא בשטר? רק היודע התשובה ש'היה מקום לדקדק כן מהרמב"ם' כפי שדקדק בס' נר דוד סלומון, ישאל זאת, וגם התשובה אינה מבררת יותר.

ובסי' קכ"ז השאלה תופסת אריכות גדולה מאד, והתשובה היא שכמדומה שלא מצינו לאף אחד שדיבר בזה חוץ מס' עבודת הצדקה. בירורים בתנ"ך ד': 'מה נתרבה מהמלה את בכתוב והאדם ידע את חוה אשתו'. מי שלא יודע את דברי הרוקה המובאים בתשובה, מהיכי תיתי שישאל שאלה כזו.

בהמשך באים ביאורים ובירורים בשי"ס, כחצי מהנושאים הם על גבול האגדה, וגם השאר קלילים ולא נוגעים בסוגיות חמורות או סתם נדונים הלכתיים. כך גם הביאורים על התורה.

המדור האחרון הוא בירורי סוגיות - מתוכן כשלש עוסקות בסוגיות הלכתיות רגילות, והשאר קלילות או אגדתיות.

לסיכום: רשימת הנושאים אולי מרשימה [לכאלה שחובבים ידיעות], אבל לא מייצגת בקיאות בחדרי תורה.

נפרט כאן כותרות שנראות נושאים ממש לא מתאימים לספר נכבד של מי שיש לו יכולת לברר סוגיות חשובות:

מה מקור המנהג לכסות פני הילדים בטלית בברכת כהנים (שאלה י"ז).

האם ישנו שיעור לגודל י"ב החלונות הנצרכים בביהכנ"ס (שאלה כ').

מקור המנהג לקפוץ ב'משה אמת' (שאלה ע"ז).

מקור המנהג שלא לפתוח מטריה בתוך הבית (שאלה צ"א).

לשמוע זמר של אשה ע"י שריקה (שאלה ק')⁴.

מקור המנהג לזרוק אלונטיות על החתן בשעת הבדלה (עניינים שונים ו', התשובה היא שאין מקור).

האם הסגולה של מ' יום בכותל מועילה ע"י שליח.

לי בלט חסרון עניינים שתלויים בבירור המציאות, שהוא חלק ממלאכתם של פוסקי ההלכה⁵.

⁴ וכמובן שכבר דן בזה ב'אום אני חומה' של הרב גרוס, ושם נת' אם יש דין חוקות הגויים בשריקה בכלל, ומובא מספר קול חוצב וס' בנין עדי עד ועוד.

⁵ הרבה נושאים הם צ'קאב, כגון: האם מותר לברך נגד ערוה של מת. האם מברכים משנה הבריות על פיל או קוף מתים. האם יש קדימה של מאכל למשתה לענין ברכה. מה ברכתו של הגדל מכלאי ירק ופרי. האם כתב ברייל צריך גניזה. האם העוסק בחצי שיעור פטור מן המצוה. האם האנדרוגיניוס נסקל ערום. האם ציווי ז' מצוות בני נח מחייב גם את הנשים דבני נח. האם נבראו דברים בבין השמשות האם ש"מ שהוא יום. האם הנחש טועם טעם עפר גם בשתיה או רק באוכל.

גם המציאות שגויה

ועד כמה שמצאתי איזה פרט מציאותי - הוא פשוט - שְׁגוּי, בסי' צ"ח העוסק כולו בנדון אם מותר ליהנות מדמות אדם משעוה שנעשה ע"י ישראל באיסור "כמו שמצוי במגדל השלום בתל אביב כידוע". אמנם השאלה לא מעשית, שכן מוזיאון השעוה במגדל השלום לא קיים כמעט שני עשורים ולא בשום מקום אחר ע"י ישראל. וכנראה מצא בשו"ת אחר שכתב שמצוי במגדל השלום.

אמנם יש לציין התשובה הבאה אחריה שמביא המקורות שמתירים להיכנס לגני הבהאים בחיפה, והגם שבשאלה כותב: "לפי המקובל שנחשבים הם כעובדי עבודה זרה וכהנוצרים", בתשובה מביא שאין להם שום קשר לנצרות. [ולא ברור איפה מקובל שהם כהנוצרים הלא הם מפרס והנדון היה אם הם מוסלמים].

וכן יש לציין מה שכותב שם דבר מעניין שבמקום אחר האריך שהעיקר לדינא שאין שום איסור להיכנס למסגד ודלא כהרב ציץ אליעזר.

לא כל מקור מוציא את זה משיחה נאה

ב'ענינים שונים' - בא דיון במקור הדבר שנקרא חודש חשון 'מר-חשון' משום שאין בו יו"ט, ומשיב שאף ששמעתי אומרים שאין זו אלא שיחה נאה ואין לו מקור, אין זה נכון כי מצינו שכתב כן בכמה ספרים וכו'.

האם העובדה שכתוב כן בכמה ספרים מוציא הענין מגדר שיחה נאה? וחסר כל הענין של המקור הארמי של המלה 'מר-חשון' וכדמצינו בישעי' 'כמר מדלי', שכבר בספר התודעה נזכר.

פשוט ניכר שהמקורות זה כל הענין וכל המטרה בלימוד התורה, שדבר זה הוא שגוי מעיקרו.

ההיקף

כמובן שגולת הכותרת של המחבר היא כמות המקורות שהוא מציין, כל ציון כולל עשרות מקורות. אין שום ספק שמדובר באחד שמשתמש באוצר החכמה ובשאר תוכנות של ספרים, ואולי נקרא הרב גוגל על שם שמשתמש במנוע חיפוש גוגל שכל כולו טומאה – ה' ירחם ווי לנו מכאלה רבנים. [ואני מניח שמי שמכיר תכנה זו יוכל לדעת לפי סוגי הספרים שמובאים, ואם מדת הבקיאות בספרות שבאוצר ושמחוץ לאוצר – שווה].

ההבדל הגדול בין הרב עובדיה לשנאור?

הרב עובדיה הוכיח זיכרון פנומנלי, כאשר הוא מצטט בשיעור אחד יותר ממאה מקורות ובכל אחד מהם מציין את מספר הסימן. לפני עידן המחשבים, בלי רשימות ובלי שום כלי עזר. מן הכתב קשה להגיד שמחברינו שליט"א הוכיח כשרון כזה.

גם ההיקף של המחבר ושל הרב עובדיה - שונים לגמרי, הרב עובדיה היה בקי בעיקר בספרות שותי"ם החל ממהריב"ל ומהרש"ך מהרי"ט וכדו', ספרות שהיא מעיקרה מבולבלת והסדר נמצא רק במוחו של הזכרן. [ובזה שנאור לא הראה זיכרון אפילו פעם אחת].

שניאור - מצטט בעיקר מספרי מחברי זמננו והדור הקודם, ספרים מסודרים על סדר הדף או לפי עניינים, ועל פי רוב - אין בהם דברים כבדים [רק שמות של ספרים כפי שמופיע בתוכנות].

יש גם להתפלא שהרי מחברי זמננו מביאים את קודמיהם, ולמה נעדרת מרשימות המ"מ במעשה אפוד ספרות יותר כבדה. [למשל בסי' כ"ד מובאת רשימת מקורות, ובסוף מובא שכבר העיר בזה 'בביאור מנהג העולם' - הרב הכותב בבית אהרן וישראל וכו'. והמעייין שם בבית אהרן וישראל - ימצא את כל מחרוזת המקורות דלעיל. בביאורים לש"ס סי' לז' נדון האם 'צפור' שבתורה הכוונה לטהורה, אבל מושמט שבירושלמי (חולין פרק שלוח הקן) מבואר ד'צפור' אינה דוקא טהורה].

הרב עובדיה היה בקי בש"ס ופוסקים נו"כ השו"ע והמחברים השונים על השו"ע. הרב שניאור לא מגלה שום בקיאות מיוחדת בתחום זה, הרוב המכריע של מאות הציטוטים הם מספרות הליקוטים של הדורות האחרונים. כאשר מובאות בספר מחרוזות של ראשונים, הרוב המכריע הן מחרוזות קיימות, דהיינו דברים המובאים בב"י ובנו"כ.

סתם כך יש לדעת, שמחרוזות הבקיאות של הרב עובדיה היו גם הן מוגבלות במידה מסויימת, מבלי להכיר את הספרות זה נראה משהו בלתי אפשרי לאדם, אפילו אם יהיה גאון. אבל בעצם הרבה מהמחרוזות חוזרות על עצמן, ורבות מהן כבר נמצאות חלקית בספרות הקיימת. [תרי דרבנן וכו' סב"ל וכו'. אני הצעיר בעניותי"י רא"ה ראית"י ואעמו"ד ע"ל העי"ן מחרוזות הבאות בספר 'מאור ישראל', והנה אותן המחרוזות מצויות גם מצויות בספרים שנכתבו בהפרש של שנים רבות טובא זמ"ן זמני"ם זמניה"ם].

ואם נחזור לרב שניאור, מוזר לראות שהוא מצטט מכל הבא ליד. קשה לי להאמין שהוא רואה סמכות בכל מיני מקורות מוזרים שהוא מביא, ויותר נראה שזה מין מחקר, כמו כתבי ר' שמואל אשכנזי, שנהנה לשזור בקיאות גאונית כאתגר⁶.

ספרי אחרונים האחרונים

מעשה אפוד מצטט בתוך דיונים הלכתיים: מעשיות ירושלים של גליס, הערות וחידושים של טובי, חוברת 'חיזוק' שיו"ל ע"י ישיבות בין הזמנים, חוברת 'זכרון מיכאל', חדו"ת של בחורים בישיבת זכרון, ספר 'גם אני אודך', ימות המשיח בהלכה, מדור הערות קצרות ב'בית אהרן וישראל', קבצים של קרעטשניף, מאמרי הריי"ץ, מעשה אי"ש, יהדות בוכרא, קובץ מאמרים מאת הרב אלון ארביב, טובך יביעו, תולדות הישמח ישראל, פי' הרב שטינמן עה"ת, אוצר הידיעות שטרן. (זו רשימה אמיתית).

⁶ ובמקום שנכנס המעשה אפוד לתחומי המדוייק של אשכנזי, אין הוא מתחרה עמו כלל, כגון המאמר 'מקור הפתגם אין דבר העומד בפני הרצון', בו אינו מגיע לכל המקורות של אשכנזי.

כל הקבצים התורניים מהנכבדים ביותר ועד האנונימיים לגמרי, ועוד המוני ספרים שאין לי שום מושג מה הם ומאין באו. כמובן שאין כוונתי לזלזל בשום ספר שאיני מכיר או בקובץ תורני כל שהוא, אלא רק לתהות על מדת חשיבות הבאתם כמקור.

כך או כך, אין שום ספק שהמחבר קורא את כל מאות הספרים המתחברים מדי שנה בשנה, ומכאן שהוא מקדיש זמן רב ביום לעבור על ספרים כאלו [כמובן בדרך של חיפוש באוצר או בפרויקט או באוצרות השו"ת]. מדובר בהשקעה חשובה מאד, בזמן זה יכול היה להשתלם בלימוד ספרי הבסיס: תנ"ך בבלי ירושלמי ראשונים אחרונים שו"ע עם נו"כ - ש"ך חו"מ ויו"ד נתה"מ וחו"ד וכו' - שגם גאוני הגאונים השקיעו בהם שנים.

ונראה שבוחר במסלול זה של היקף ותפיסת ספרות זמננו - יאריך ה' ימיו ושנותיו, אבל כשיהיה מזקני הדור, כמות הספרים תגדל כ"כ עד שתכבד המלאכה. ובסה"כ מדובר בספרים שאינם ברי סמכא, והתועלת העיקרית מהם היא לציין להם וחוזר חלילה.

החלק העיוני

החלק העיוני שבדברים, בהשוואה לכל ספר הכי פשוט - הוא ממש דל. הרוב המכריע של הספר - אינו אלא מראה מקומות, וניתן היה במעט עריכה חזותית להסב אותו בקלות לספר מראי מקומות של עוז והדר או ספר המפתחות של ר' שבתאי פרנקל, מבלי להפסיד כלום.⁷

⁷ ולפעמים הסבה כזו הייתה מביאה רק ריווח, כי השאלה לא מתאימה לבא בתורת שאלה, כגון בירורים בש"ס סי' טו: "צ"ע להדיעות דאסה"נ חשיב רק אינו ברשותו אמאי הק' תו' דשוה"נ ליתא במכירה...". כמובן שנושא שהוא מחלוקת גדולה ומסועפת, לא מתאים לעשותו 'צריך עיון על התוספות למה לא תירצו כקצה"ח', שכן נחלקו בדבר הראשונים והאחרונים בהרבה מקומות ויש שתי גישות, והכי מתאים היה לכתוב מ"מ מסודרים אלו הולכים בכיוון שיש איזו בעלות ואלו הולכים בכיוון שאין שום צד בעלות. ועוד יש להעיר שחסר הנדון האם שוה"נ שוה לכל איסורי הנאה, כי יש צדדים דגרע מטעמים מובנים וכבר בכריתות כד. אמרי' סתמא

הלכה למעשה

בכמה מקומות מסיים המחבר 'וכן נראה להלכה ולמעשה', אבל מדובר כמובן בהלכה שכתובה כבר בכמה עשרות ספרים, וכוונתו שדבריהם עיקר לעומת כמה שכתבו להיפך. ולא ע"י נימוקים וראיות.

מבנה התשובות הוא:

שאלה: האם יש מקור ל..

תשובה: הנה כמדומה אני שאין ל.. מקור מפורש בספרי הקדמונים וגדולי האחרונים.. אמנם מצאתי מקור ונפלא הוא לעניינינו בס"ד..

ואגב דאיירינין בענינא ד.. אציין בקצרה למה שנשאלתי בענין זה (באותו פרק שנשאלתי שאלה הנ"ל).

זה הוא מבנה לשוני קבוע בכל התשובות כולן.

ובאם יש צד שני בא בסוף הקטע:

"אך אין להעלים עין שכתבו.. ועדיין צ"ע".

תשובה מתמיה

תשובה ד'

עוסקת ב'אם אמרינן שער באשה ערוה בתמונת שער אשה שצולמה בעודנה פנויה ועתה היא נשואה'. המחבר מביא מקורות רבים שהטעם דשער ערוה הוא משום הרהור, ולפ"ז נראה לו פשוט דגם בזה איכא הרהור ואסור, ולא כגאון אחד שליט"א שהיקל בשופי ואמר דאזלינן בתר שעת צילום התמונה.

זה אחד מן הסימנים שהם אמורים בעצם חידוש (למרות שמצא שכבר כתב כן בשו"ת שבות עמי (מיימון)), אבל החידוש תמוה:

מפקר לי' וכן מוכח בירושלמי (ב"ק פ"ד ה"ח) דאין זה מחמת איה"נ אלא ה"ה בעבד שנגמר דינו אפקורי מפקר.

ראשית, מעולם לא נהג אדם כדבריו, להשמיד כל התמונות של אלו שאינן נשואות. שנית, אין לדברים שום מקור ושום שחר, דין ערוה הוא על השיער ולא על ציור או תמונה שלו.

ופלא איך אשתמיט מיני' מש"כ בתשו' וכתבים הגרח"ק שאפילו שיער אשה נשואה בתמונה - אין בו איסור. לדבריו קל וחומר בן בנו של קל וחומר, פאה נכרית, שהיא שיער של אשה אחרת, שהוא בודאי ערוה, תהיה אסורה משום הרהורה אפילו מונחת בקופסה, שהרי היא ערוה עצמה...

איך מלאו לבו של שנאור לחלוק על האר"י ז"ל

שאלה מ"א:

אם המברך על יותר מב' כיכרות בשבת עובר בבל תוסיף. הרעיון מוזר ותמוה, ולמעשה חושש לזה המחבר, וכ' שצ"ע גם על האר"י שלא חש לזה, לכן לא יגביה יותר מב' לחמים.

כל הנושא לא ברור [ומי נתן לו את העזות הזאת להתפלאות על האר"י ז"ל ועוד שבזוהר כתוב גם ארבעה ככרות], מכיון שהוא מוסיף עוד לחם בגלל שיש הרבה מסובים, אין כאן שום כוונה להוסיף על הדין, רק אם ירצה לקבוע מצות בציעה על ג' יש מקום לדון בזה, ולכל הפחות היה לו להביא ממנהג התימנים להרבות הדסים, דכל שאינו בא אלא לתוספת יופי והדר למצוה לא שייך בל תוסיף, ורק כשעושה ה' בתים בתפילין הרי התוספת היא שינוי המצוה, ולא שייך בלח"מ. וכן מתמיה הנדון בשאלה ק"כ "אם יש איסור בל תוסיף בכתיבת שני ספרי תורה".

חוסר דיון

חסר דיון בחלק העיוני, למשל בסי' פ"ד הנדון אם מותר לבלוע פיסות עור שנתלשו מהשפתים ומהאצבע, מביא הדין שהאדם הוא מאלו שעורותיהם כבשרם, והר"מ כותב שכל אלו שעורותיהם כבשרם 'כשהם רכות' הרי הן כבשר לכל דבר. ולמעשה י"ל שהוא מדרבנן, כי אינו ראוי לאכילה. ומסיק ולפי זה יש להזהיר ולהתריע שלא לבלוע חלקי העור שנתלש מן השפתיים ומן האצבע. אמנם אין למהר ולהכריז בזה, דכיון

שאינו ראוי לאכילה ואין בו איסור מן התורה, אינו ברור כלל שגם כאן אסור מדרבנן כמו בעור נבלה וטמאה, דהתם בטמא גזרו רבנן, אבל באדם אין טעם שיגזרו שהרי אין דרך לאכול בשר אדם, וגם אינו טמא. וכמובן שאינו חייב לקבל סברתי, אבל לענ"ד עכ"פ, חסר הדיון בזה ובכיו"ב.

פשוט לא ברור

בסי' קכ"ג

דן האם מותר לשבת על ספסל שמונחים עליו ספרים עומדים. ומשיב: כמדומני שאין לזה יסוד בהלכה כלל, ומביא הרבה מקורות ממלקטי זמננו שאוסרים. וכן עיקר להלכה ולמעשה. אמנם בשאלה מציין שבדעת השו"ע ובמנהג הספרדים יש להקל טפי.

ומכיוון שיש מקור במנהג הספרדים להקל, אינו מובן איך נהיה אסור לאשכנזים, אחרי שאין הרמ"א חולק על 'מנהג הספרדים' בזה, וצריכים מקור להחמיר. וכך היה המנהג בהרבה בתי כנסת שמעמידים הס"ת הנוסף בחורים או מסגרת קטנה שבספסל בו יושב הנושא ס"ת שני.

ואנכי הק' שמעתי מפוסק נכבד מאד שיש להתיר בזה. ואמנם יש לפלפל בזה מהא דהניחו ס"ת על מטתו ותמהו הראשונים איך עשו כן ולא תי' בעמידה וכו'. ובקצרה, יש לדון ולעיין בזה, ואיני רואה להמחבר שבא לכלל דיון.

לא ברור דרך הצגת הדברים

לפעמים לא ברורה דרך הצגת הדברים, ובא כאילו חידוש גדול, ובעצם הוא דבר פשוט. שאלה כד' עוסקת במים שנשארו בכלי אחר נטילת מים אחרונים, שרבים מקפידים ליזהר מלשתותם, והאם יש מקור לזה? והשיב שהנה "אף שרבים נוהגים אין לדבר זה מקור מפורש בשום אחד מן הקדמונים עד לגדולי אחרוני הזמן, ואף בספרי מלקטי הזמן

שנתחברו באופן מסוים על כל פרטי הלכות מים אחרונים לא הזכירו מענין זה כלל, ומעיקרא דדינא אין לחוש לשתות..”.

ואחרי שהכריע ברור שאין לזה שום מקור, וכן כ' כלפי האמור בקובץ אור תורה בשם הרב עובדיה מקורות לזה ואינו זוכרם "איני יודע למה המכוון דכמדומה אני שלא מצינו לזה התיחסות מפורשת כלל בגדולי האחרונים" (!). כתב: יתכן הטעם שמקפידין משום המבואר בהוריות יג: דהשותה מים משיירי רחיצה קשה לשכחה. וזה מיוסד על הנחה שהכוונה אף על מי נטילה, ואף על הנותר בכלי, ובשני אלו נסתפקו אחרונים והביא כמה וכמה מקורות. ולמעשה פשוט שהמיקל אין מוחין בידו. ע"כ.

והדברים תמוהים, ראשית ידוע ומרגלא בפומייהו דכו"ע שזה הטעם של הנמנעים, על כן אין מקום להציג הדברים כאילו אין שום מקור ואפילו לא בספרי המלקטים, ואולי הוא קשור לגמרא. שנית, מכיון שהביא הרבה מקורות שהסתפקו אם הכוונה לנדון זה, הרי יש מקור נאמן למחמירים כי הדבר ספק, ולמה ביטל החומרה, והרי לא הביא שום טעם לפשוט הספק. עוד טרחתי וחיפשתי בתכנת פרוייקט השו"ת (בגריסה הכוללת כתבי עת), וכל המקורות המובאים בתשובה זו מצאתי על ידה.

ביאורים בש"ס תשו' י"ז 'אם לעתיד לבא שיתנו עצי סרק פירות יהא בהם איסור ערלה'. לא ברור מהיכי תיתי שיהיה בהם איסור ערלה. הדיון מתמיה.

שם סי' כ"ז 'הרואה את חברו עומד לאבד עצמו לדעת האם חייב להרגו מדין רודף', כמובן שמדובר ברעיון תמוה וחסר כל הגיון, ואין שום טעם לחשוב שזה 'מיתלא תלי וקאי בגדר הך מצוה של הריגת הרודף אם הוא משום הצלת הנרדף או משום הצלת הרודף מעברת לא תרצח'. ולדבריו יש לדון ג"כ האם זה שרוצה להתאבד, ואינו יכול לעמוד על יצרו הרע, יכול להרוג את עצמו כדי להציל את עצמו מאיסור התאבדות.

ייתכן שלפעמים מוצא המחבר תנא דמסייע לרעיונות מוזרים כאלו באחד מספרי דורינו או דור קודם, אבל זו בדיוק הבעיה שרוב הבקיאות מקהה לפעמים את חוש הביקורת הנורמלי. מדובר בכותרות שאברך ממוצע היה מתבייש להציבם. ראה גם בירורים בש"ס מ"ז: **האם עובר גוי לומד את התורה במעי אמו?** [וכאן ברור שהבקיאים הגדולים יכו אותי על קדקדי, איך אפשר לומר שנושא פלוני מוזר, והלא כך וכך גאונים כבר דנו בכזה ובכעי"ז, והוא אשר אמרתי שרוב הבקיאות מקהה לפעמים את חוש הביקורת הנורמלי].

לפעמים יש ראייה בסגנון הרב זילברשטיין מאיזה מדרש, מבלי לדון בכובד ראש על ההשלכות ההלכתיות. סי' קסו' אם סמכי' על טב"ע דקלא כשמדבר בשפה אחרת. ר' יהונתן איבשיץ כותב שהאחים לא זיהו את יוסף בטב"ע דקלא משום שכעת דיבר בשפה אחרת. ולפ"ז נראה דא"א לסמוך על טב"ע דקלא אם מדבר בשפה אחרת וצ"ע. וכמובן יש הרבה לדון ולפקפק, במהות הרעיון הזה והשלכתו על ההלכה. עד כמה רגיל בלשונו בשפה אחרת, כמה שנים חלפו מאז ששמעו, וכו'.

היאך היו בנות ישראל חולות בכרמים והרי אסור לרקוד, מבלי להיכנס כלל לשאלה מהו ריקוד שאסור, והרי הפוסקים חילקו בריקוד שמסתובבים בעלמא בלי לקפוץ שמותר. וכן לצורך מצוה רוקדים בשמח"ת. ותחת זה מנסה להביא מקורות לרעיונות מוזרים כמו איחור תקנת אין מרקדין (הקדומה מאד, ראה הלוי שמוכיה ממתני' דביצה ודברי ב"ש וב"ה), או שהריקודים היו רק בבית ראשון וכו'.

שנאור מנסה בכל הכח להראות שהוא משהו

בין הדברים מנסה לתת רמזים ליצירות מעניינות, כגון 'במקום אחר הארכת הרבה לענין דינים רבים אם מת נחשב כאדם'. מה שמשמע כמו יצירות של ר' יוסף ענגיל (שהאריך גם בנושא זה עצמו), אלא שאצל ר' יוסף ענגיל לא היה הבדל בין הגמ' ב"מ דף ב' לבין תוס' בכריתות או משנה למלך הל' זבים או תוספתא פכ"ט דכלים, כולם היו אצלו כמונחים בקופסה. ובמעשה אפוד המקורות מצויים למעיין בלא"ה, ובד"כ הם מקורות ישירים.

גולת הכותרת אמורה להיות בירורי סוגיות בהרחבה, בזה נבחנו גדולי הדורות, ביכולתם להקיף סוגיא. אמנם אציין שוב שמדובר גם כאן בתשובות שבאו לשואלים, ומ"מ גם תשובות אלו מייצגות. לא גרע מתשובות הנו"ב שהושבו לשואלים.

סי' א'

עומד על קושיה דלא נתברר ענין זה בספרי רבותינו, למה תלו דין משיכה בחשש 'נשרפו חטיך בעליה', הלא המוכר ש"ש, דנהנה למכור. ופשוט שהקו' לק"מ, שגם אם מכירה חשיבא הנאה, הרי מדובר כאן אחר המכירה, וכבר שולם הכסף. במקום לכתוב הקו' והת' בב' שורות, באה אריכות עצומה, שרובה הבאת מקורות, ראה למשל בעמ' תרה' ברשימה הפותחת: עיין היטב בכ"ז בתוס'.. ובריטב"א.. ובתו' רא"ש.. ובתר"פ.. ובטוש"ע ובכל הנו"כ.. כאן באים על פני כמה עמודים מאות (!) ציונים, שכולם עוסקים בסוגיא (מהראשונים ועד איילת השחר).

אבל מה יעשה הקורא עם כל אלו? והרי ברור שלא כולם אומרים את אותם דברים, אלא אלו כל האחרונים העוסקים בחלק זה של הסוגיא, בשביל זה יש 'רזא דשבת' על ב"מ, שלכל הפחות נותן כותרות של תמצית מה הם אומרים. האם מישהו יפתח את כל מאות הספרים לראות מה כולם אומרים על הסוגיא? א"כ מה ענין הרשימה הזו?

סימן ג'

עוסק בדין שחרור עבד כנעני לזמן, ומנסה לדמות לקנין לזמן. ולכאורה אין לדימוי זה טעם ופשוט שלא שייך שחרור לזמן, במקביל ל'גיוור לזמן' או 'אשת איש לזמן'. ולאורך כל התשובה לא הובא שום מקור או צד סביר שיצדיק זאת.

כמובן שלא נעדרת כאן תשובה לרב גמליאל רבינוביץ (המכונה "מח"ס גם אני אודך ועוד"), למה כהן אינו מברך 'שעשני כהן'. וכמובן כבר דברו בזה בעלי אסופות וכל מיני ספרי אגדה וכו'.

הסימן הבא עוסק בשאלה האם ייתכן שהיו ב' אמתא דבי רבי, כי מוזכר שמתה בחייו, וכן מוזכר שהיתה אמתו חיה בפטירתו. כמובן שהיו לרבי המון שפחות ואמות, ואעפ"כ המשיב ר"ל דאין הדבר פשוט כלל שהיו ב', כי ציינו בכ"מ אמת' דרבי לשבח. אמנם עדיין אין שום ראיה, והרי גם טבי עבדו של ר"ג ציינו לשבח, וגם כאן היו כמה וכמה טבי הוא ובניו, ולשפחות מבית הנשיאים קראו 'טביתא' כנודע.

סיכום

אין ספק שמדובר באיש בן 35 המבין בעולם הספר, אבל כמדומני שעשייתו ל'גדול' או אפילו לתלמיד חכם זוהי טעות כרונית, כי אין זו דרכה של תורה לצטט ציונים לאלפי ספרים בלי תוכן משמעותי, התפיסה של מאות מקורות לנושא אחד כמעט בהכרח שוללת את הבחירה בזה. ואין זה אלא איש שמזייף את דרך התורה ומנסה להרוס את דרך הפסיקה ובאמת לקחת את הכתר של עולם ההלכה והפסיקה באופן שאינו ראוי לו בכלל.

הסכמות מוזרות

הרב גרוס כותב בהסכמתו: "בעיוני בחיבור שו"ת מעשה אפוד מירתת גופאי בחרדת קודש אי בן אנוש חרט קולמסאי בו אי"ז אלא והלוחות מעשה אלקים המה והמכתב מכתב אלקים הוא חרות על הלוחות, הלוחות שהם הכלים מזוככים בתכלית והכתב טהורה וזכה הכלי והאור נעשה מילתא חדא האותיות עצמם הוא צמצום עליהם והלוחות הם לעילא מהאותיות בחי' שחור ע"ג לבן, חכמה ובינה הם האותיות והכתר מעל לאותיות בחינת לובן – אותיות יש בחינת דין וצמצום ולובן האותיות שהוא הכתר אין בו גבול".

עוד בליל מבית היוצר של איגרתא דחדוותא, מה שאין בן אנוש מסוגל להבין מהי המשמעות והתוכן של קטע זה. לית דין בר נש לית ליה מגרמיה כלום ולית מחשבה תפיסא ביה.

ישווה הקורא למכתבו הנורמלי של ר' שריה: "שו"ת בהרבה נושאים מגוונים מעשה ידי האברך המופלא שמתוך מראה ותוכן הספר בשם גאון יקרא.. אף אני כיהודה ועוד לקרא מסכים שיוצא ספר גדול ונחמד זה לאור לתועלת ושמחת לב כל לומדי למד".

איני בקי בסגנון הסכמותיו של ר' שריה, אבל איך שאני מבין, רואה את הדברים עדיין כקוריוז, כספר נחמד.

ועוד יותר כי כידוע הרב יעקב קראפ הוא בן ביתו של רב והוא הביא את ההסכמה של הגאון הרב שריה ואביו הגאון הרב קראפ.

על אישיותו של רב גוגל

ראה ראיתי להרב ישראל שנאור - מחבר שו"ת מעשה אפוד, דאיתקראי 'רב גוגל', וכותב על עצמו שהוא "גאון ההוראה" ו"שר שרי התורה", ואומר על עצמו שיודע 200,000 אלף ספרים⁸. [וכן ישנם עוד מתלמידיו ואוהדיו אומרים כל אחד בנוסחון].
ופליאה נשגבה ממני שכתבו עליו "שר שרי התורה"⁹ - "שמתוך מראה ותוכן הספר בשם 'גאון' יקרא". [סתם דרך אגב גאון הוא בגימטריא 60, והכוונה 60 מסכתות - שצריך לדעת בשביל ליקרא "גאון", וע"ע שו"ת חתם סופר (קובץ תשובות סימן סד) לברר מסכייתא דש"ס דנבון בו הגאון בעל שאילת שלום¹⁰ בהקדמה לספר השאלות¹¹ - אומר אני איה שוקל איה סופר ר"ת ש"ס, כי הנה מפירוש רשב"ם (ב"ב קנ"ז ע"ב ד"ה מהדורא בתרא) משמע, שרבינו האי ור"ח סבירא להו ששים המה מלכות (שה"ש ו' ח') היינו מסכתות¹² ואם כן ס"ל דתלתא בבא חדא מסכתא היא וכמו שכתב

⁸ סתם דרך אגב אין בספרות התורנית 200,000 אלף ספרים, גם באוצר החכמה שיש 100,000 יש הרבה ספרים שחוזרים על עצמם.

⁹ תואר שנותנים על "חד בדרא" - כמו שהגאון המלבי"ם כתב על מוהר"ח פאלאג'י זיע"א והרב מטשבין נקרא כן ועוד כמה יחידים ממש.

¹⁰ ה"ה הג"ר ישע"י ברלין פיק זצ"ל ראה עליו במילואים לשו"ת חת"ס (ה"ז ירושלים תשל"ב סי' י"ז).

¹¹ ז"ל השאילת שלום בשם ספר התשבי... קצת החכמים שהיו אחרי האמוראים נקראו גאונים וכו' ושמעתי שנקראו כן בעבור שהיו בקיאים בכל התלמוד שהם ס' מסכתות, גאון בגימ' שישים, עכ"ל, וכתבתי על צידו מס' המסכתות, ידוע שהם שישים ושלוש, והסמ"ג נתן סימן ולבך יהי' ג"ס בהן, ואפילו לדעת הרמב"ם בהקדמתו לסדר זרעים דקחשיב תלתא בבא לחדא מסכתא עכ"פ הוו שישים וא' מסכתות וכו', עכ"ל.

¹² ר"ל שמה שהביא הרשב"ם שם בשם רבינו האי ור"ח שרב אשי חי שישים שנה ובמשך זמן זה חזר על לימודו פעמיים, ומשמע מהרשב"ם שיש ס' מסכתות, עיין שם - הוא עפ"י מה שדרשו חז"ל על הפסוק שבשיר השירים ו' ח' שישים המה מלכות, שהם שישים מסכתות, אבל ברשב"ם שם לא נזכר כלל מדרשה זו, וכל זה מהסבר מרן. וגוף הדרש מובא בשיר השירים רבה פרשה ו' ט, ב, ובמדבר רבה פרשה י"ח כ"א, ועיין בחידושי הרש"ש שעל הגליון שם אות כ"ג מש"כ בזה. (שו"ת יהודה יעלה (אסאד) חלק א - אורח חיים סימן א').

רמב"ם בהקדמת זרעים (ד"ה והחלק הששי). שכל הספר הוא ציונים ומראי מקומות¹³.

הספרים מלאים בבקיאות בחכמי הדור האחרון וכל מיני קבצי עת וירחונים תורניים – יפה מאד, ברור שאין זה אלא שיש לאותו חכם את "אוצר החכמה" ועוד תוכנות של ספרים כפרויקט השו"ת ואוצר הפוסקים ותקליטור התורני, ואם כן איך זה עושה אותו ל"שר שרי התורה" ול"גאון ההוראה", בעוד שאינו דן בנושאים הלכתיים – הלכה למעשה, אלא כל מיני נידונים או מקורות לכל מיני מנהגים.

ב"בקהילה" של חג הפסח הייתה כתבה על הגאון הצעיר שכולם אומרים, שלמרות שהוא לא ידוע לכולם – בסוף כולם יחשבו שהוא מגדולי הדור; "כולם", כך עולה מהכתבה, הכירו את הרב שניאור ע"י שיעוריו הרבים, שהוא נמנע מלמסור.

כמו כן מי שמדבר עמו זה עד מדינה ששמו חסוי מחשש לשיבוש הליכי חקירה. (ככלל, הסתרת המידע לא ברורה, כבר יש עליו חסות של מלר? למה לא לכתוב איפה מתפלל הרב, באיזה ישיבה ר"מ הרב בוגרד, קצת סדר בסיפורים – מתי כל אחד מהם קרה וכו'?)

כמו"כ, נראה שהכתב טרח לפגוש את הרב שניאור הדגול, אך התקשה להאמין שמדובר באדם שנראה בדיוק כמו כל אדם אחר – לצערי לא הבנתי מה הוא ציפה לפגוש? בעל כנפיים, או אדם שקרני ראם קרניו? – הרי לפחות אני לא שמעתי על אדם שהיה ניתן לזהות את מידותיו לפי מבנה גופו, מלבד פינוקיו, כמובן. (להלן אציין שהרב שניאור שונה בהליכותיו, ואם הכתב היה באמת פוגש בו, הוא היה רואה את השוני מיד).

¹³ ואין בו חידושים או מהלך של תשובה, הכל בלאגן אחרונים לפני ראשונים, אחרוני אחרונים לפני אחרונים.

עוד כמה עובדות מאנשים:

א'. למד כאברך מן המניין בכולל ראזדין.

ב'. חווית ה"לדבר בלימוד" עם שניאור, כרוכה בשיגעון של ממש כשהוא נזקק להיזכר במקורות שונים; בלימודו ובשיחתו הוא עשוי לקפץ ולהשתולל ממש כדרך להיזכר ולחשב את דברי התורה.

ג'. השיעורים האחרונים מוזרים - הכל זה ויכוחים וצעקות עם ספרים שרק הוא מוסרט בלי אף אחד לידו. [דרך אגב כל ההסרטות שלו יש בהם דברי תימה שרק הוא מוסתר ולא מי ששואל וכן ההסרטה עם עו"ד וינרוט יש עיגול המטשטש את מי שהשתתף שם].

ד'. אני לא מוצא אותו בשום חנות חוץ מהטלפון שפורסם ביתד, באיזה אוצה"ס הוא נמצא? למה לא מעלים אותו לאוצה"ח ולהיברובוקס?

החכם הנז' יצא לאור עכשיו בכתבה בעיתון חילוני, דבר מפליא לאין שיעור, עם תמונה מוזרה של תפילין בין עיניו. ועורר בזה פולמוס גדול אודותיו.

כשמדברים על גאונות, רצייתי לראות איזה תשובה נפלאה שלו בענייני ספק ספיקא, אולי בהתרת עגונה, ואם לא נלך רחוק כל כך, משהו בהלכות ברכות או שבת, אבל עמוק, עם מו"מ בראשונים ואחרונים, אבל את זה עדיין לא גילינו. ולדעתי אם היה מתעמק בראשונים ואחרונים, כמו שהרב עובדיה עשה בצעירותו, יכול להיות שהיה יוצא לנו איזה מישהו שאולי מגיע לקרסי קרסוליו של הרב עובדיה, אבל לצערי זה עדיין רחוק, ואפילו רחוק מאוד [ועוד יותר הוא פשוט נוסע לצד השני]. ואם נחפש נמצא עוד גאונים, שיכול להיות שהזכרון שלהם חלש יותר, אבל בפסיקה הם הרבה יותר חזקים, וזה בגלל שהם למדו כמו שצריך בצעירותם. פשוט נזרקה בו רוח של 'שגעון גדלות' וחבל.

רפו תפארת תשובות בעניינים שונים ישראל

והנה בספר א' (עין יצחק ח"א עמ' תקל"ח) כתב בזה"ל: "אף שהגאון רבי יוסף רח"צ הוא גדול בתורה מאד - קשה לסמוך עליו להלכה". וצ"ח מקור לדבריו: ספר קריה נאמנה סי' לט עמ' פז בשם הגר"י וינברג שבמדינת ליטא לא נהגו לקבוע הלכה כדברי הראגוצ'ובי מרוב חריפותו וע"י עירובין לגבי ר"ס. כי מפורסם בשערים המצויינים בהלכה, שהגאון היה הולך בדרכו מיוחדת ואינו נרתע אפילו נגד גדולי הפוסקים. וכ"ה בספרו שו"ת שרידי אש (ח"ב דף סז סע"א). וע"ע בשו"ת חלקת יעקב (ח"ב סי' קפו) בשם הגאון חבצלת השרון שכתב שאף שהראגוצ'ובי גדול מאוד בתורה, וכל דו לא אניס ליה, קשה לסמוך עליו להלכה (שבת קלט ע"א) ע"ש. וכמבואר ד"ו בשו"ת בשו"ת יחוד"ר ח"ב עמ' קג בהערה, ובשו"ת יבי"א ח"ט או"ח סי' קח אות ק"י. עכת"ד.

ובשנודע להגר"י שניאור שליט"א דברים אלו נודעו מאד וכל גופיה מירתע מבזיון כבוד התורה של הגה"ק הרוגוצ'בער זצוק"ל אשר כל כולו אש התורה בעצמו, ושליטתו בכל התורה כולה מאין במהו בכל סוגיות החמורות שבכל התורה כולה. ומיהו שיכול בדורנו להמעיט סכח תורתו והוראותיו בכל ד' חלקי שו"ע. וכל ציונים אלו שצ"ח הנ"ל א"ל שחר וח"ו להכניס דברים אלו בכללי ההוראה. וכי מינהו לאב"ד דווינסק כגאון הדור רק לחריפותו ולא לקבל הוראה ממנו בד' חלקי שו"ע. והרבר ידוע שכל הדור רעד מהדר גאונו ומפסקי הוראותיו בכל ד' חלקי שו"ע.

ובעל יחוד"ר זצ"ל לא הביא ד"ו בכללי ההוראה אלא לציונים בעלמא בנידונו שם כדרכו בקודש. נובנידונו שם לגבי תפילת הדרך באוירון בשם הצ"פ דלא הוי דרך ואין לברך. הנה מצינו לצ"פ חברים טובא כמו שהביא בעצמו שם ובחזו"ע הל' ברכות עמ' שסז, ומהם בעל חלקת יעקב (ח"ב סי' פ, ובנס"ח או"ח סי' נה) ועוד ע"ש. וע"ע בספרו חזו"ע

שנאור כביכול מקנה לכבודו של הרוגצ'ובר וכאילו הוא מזדעזע על דברי מרחן הראשון לציון בעין יצחק = שזה זלזול =.

ואחר זה מלגלג על שמרן מופת הדור הגרע"י רק הביא לציונים בעלמא... כדרכו בקודש.